

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SAMORZĄDOWEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. EDWARDA HARUZY w DOBIESŁAWICACH

Nauczyciele naszej szkoły budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku ze zmianami. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny naszej szkoły obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają

i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intra psychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniem świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku ze zmianami
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. ze zmianami w sprawie doradztwa zawodowego
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne.

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania

ryzykowne

- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Nauczyciele specjaliści:

Logopeda, psycholog szkolny, pedagog specjalny, doradca zawodowy diagnozują środowisko wychowawcze, zapewnia uczniom pomoc psychologiczną - pedagogiczną, logopedyczną w odpowiednich formach. Współpracują z rodzicami uczniów, szczególnie z rodzicami uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów. Wspierają nauczycieli, wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych. Współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły – poradnia PPP, GOPS, policja straż pożarna, Sanepid, pielęgniarka.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Wychowawcy i pozostali nauczyciele

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Bejskach i z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kazimierzy Wielkiej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

W szkole każdego roku szkolnego przeprowadza się diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

Diagnozy czynników chroniących oraz czynników ryzyka w SSP w Dobieszawicach

- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie

- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji dyrektora szkoły, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji psychologa pedagoga specjalnego oraz szkolnych specjalistów w zakresie terapii pedagogicznej i logopedii i szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – (współpracujących z nią), rodziców oraz ewentualnie wolontariuszy.

IX .Uwagi o realizacji programu:

Program jest otwarty i może podlegać modyfikacjom w zależności od wyników oceny jego realizacji. Przedstawione działania realizują wszyscy pracownicy szkoły poprzez min.

- godziny z wychowawcą klasy,
- spotkania z pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym logopedą
- spotkania z funkcjonariuszem Policji,
- spotkania z rodzicami,
- stały kontakt z rodzicami uczniów,
- dożywianie (obiady z GOPS - u) oraz herbata dla wszystkich uczniów w szkole,
- bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych (centrum multimedialne, pedagog specjalny, psycholog szkolny, logopeda, doradca zawodowy działania socjoterapeutyczne, świetlica, gazetka szkolna, koła przedmiotowe i zainteresowań),
- pedagogizację rodziców na zebraniach,

Przeprowadzone dotychczas diagnozy i ocena realizacji programu wychowawczego i profilaktycznego oraz podstawy programowej pozwoliły na wypracowanie następujących wniosków i rekomendacji:

WNIOSKI:

1. Szkoła adekwatnie do możliwości, zapewnia dzieciom bezpieczne i przyjazne warunki do nauki oraz podejmuje działania w zakresie profilaktyki agresji i przemocy.
2. W szkole podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne (pogadanki, ankiety on- line dla uczniów i nauczycieli,
3. W szkole prowadzone są działania związane z zagrożeniami wynikającymi ze spożywania alkoholu, nikotyny, narkotyków , dopalaczy a także agresji i przemocy.
4. Nauczyciele stale wzbogacają i poszerzają wiedzę w zakresie różnego rodzaju zagrożeń i niebezpieczeństw, na które mogą być narażeni uczniowie. Brali udział w ogólnopolskim

programie profilaktyki palenia tytoniu pt. „Znajdź właściwe rozwiązanie”, w szkoleniu dla Mentorów Cyberbezpieczeństwa, w szkoleniu wynikającym z projektu Cyfrowobezpieczni – bezpieczna szkoła cyfrowa, a także w różnego rodzaju szkoleniach związanych z zagrożeniami wynikającymi ze spożywania alkoholu, narkotyków dopalaczy oraz agresji i przemocy.

5. Zdobytą na szkoleniach a także w toku samokształcenia wiedzę przekazują uczniom i rodzicom .

6. Wszystkie działania wychowawcze i profilaktyczne omawiane są na bieżąco przez wszystkich pracowników szkoły i poddawane okresowej analizie (zebrania Rady Pedagogicznej, zespołu do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zespołu wychowawczego), ocenia się skuteczność tych działań a także modyfikuje w razie potrzeby.

7. Na podstawie obserwacji nie można stwierdzić, aby w naszej szkole występowało niepokojące zjawisko spożywania alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy, cyberprzemocy, czy też agresji i przemocy. Jednak trzeba stale i bacznie obserwować uczniów, natychmiast reagować i eliminować ewentualne, niepokojące zjawiska.

REKOMENDACJE:

1. Nadal zapewniać uczniom bezpieczne i przyjazne warunki do nauki oraz kontynuować działania w zakresie profilaktyki agresji i przemocy.

2. Prowadzić systematycznie w szkole różnorodne formy i metody działań wychowawczych i profilaktycznych mających na celu zmniejszanie lub eliminowanie zagrożeń związanych z cyberprzemocą oraz wzmacniających pożądane zachowania uczniów.

3. Dokonywać w dalszym ciągu analizy i oceny skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych oraz modyfikować je w razie potrzeby.

4. Zachęcać uczniów do systematycznej pracy, nagradzać za osiągnięte efekty, pomagać w wyznaczaniu kolejnych celów i motywować do ich zdobywania.

5. Kontynuowanie działań z zakresu dbałości o bezpieczeństwo, eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych w szkole przemoc fizyczna, agresja, cyberprzemoc.

6. Przypominać uczniom o niszczącym dla organizmu działaniu nikotyny, alkoholu narkotyków i dopalaczy, uczułać rodziców na to szerzące się i niepokojące zjawisko.

7. Wspierać rodziców uczniów w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców oraz uwrażliwiać na przejawy niepokojących zachowań uczniów.

**IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w szkole w roku szkolnym
2023-2024**

Obszar	Zadania i sposób realizacji	Odpowiedzialny
<p><u>A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”</u></p>	<p>Działania promujące zdrowie. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Stosowanie ciekawych form ruchu na zajęciach sportowych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, dotyczących profilaktyki zdrowotnej, organizacja wycieczek nastawionych na aktywność ruchowo-poznawczą. Dbalność o higienę pracy oraz higienę osobistą. Przestrzeganie zasad higienicznych związanych z zagrożeniem epidemiologicznym. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywią. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. Propagowanie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej poprzez naukę. Edukacja dziewcząt i chłopców pod kątem higieny osobistej – infekcje i choroby intymne okresu dorastania u dziewcząt i chłopców.</p> <p>Cykliczna fluoryzacja zębów.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, dyrektor szkoły, pedagog specjalny, pielęgniarka szkolna,</p>
	<p>Likwidowanie deficytów rozwojowych, w szczególności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów. Zajęcia logopedyczne. Zajęcia rewalidacyjne. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne.</p> <p>Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i</p>	<p>Psycholog Pedagog specjalny, Logopeda, nauczyciel wdz, wychowawcy</p>

	niedoskonałości. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.	
	Zasady prawidłowego odżywiania się. Świadome spożywanie wartościowego drugiego śniadania. Dokonywanie świadomych wyborów z korzyścią dla zdrowia. Realizacja Programu dla szkół	wychowawcy, nauczyciel wdz
	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.	wychowawcy, nauczyciele specjaliści

Obszar	Zadania i sposób realizacji	Odpowiedzialny
<u>B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”</u>	<p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. Zapoznanie uczniów z prawami człowieka oraz śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagodzy. Systematyczne monitorowanie obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.</p>	Opiekun SU, Dyrektor szkoły, wychowawcy
	Kształtowanie przyjaznych relacji międzyludzkich i międzykulturowych. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Integracja zespołu	Psycholog, Pedagog specjalny, wychowawcy

<p>klasowego poprzez wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). Okazywanie szacunku rodzicom, osobom starszym i pracownikom szkoły. Organizowanie uroczystości klasowych. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z aktów przemocy. Udział w akcjach charytatywnych. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania oraz umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	
<p>Profilaktyka agresji i przemocy w szkole. Uświadomienie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nią radzić. Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji. Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym. Eliminacja wulgaryzmów. Stosowanie zwrotów grzecznościowych w szkole i konsekwentne reagowanie na przejawy agresji. Promowanie zasad szacunku, zaufania i życzliwości. Rozpoznawanie przyczyn ataków agresji, obserwacja i monitorowanie zmian zachowań uczniów (omawianie przyczyn konfliktów z uczniami). Nacisk na kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. Organizowanie spotkań, prelekcji, spektakli profilaktycznych na temat cyberprzemocy. Bieżące informowanie rodziców o przejawach agresji. Objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów sprawiających problemy wychowawcze.</p>	<p>Psycholog szkolny, Pedagog specjalny, Wychowawcy, Nauczyciel wdz Rodzice</p>
<p>Podejmowanie działań w zakresie samorządności uczniów. Wybory samorządu klasowego. Organizacja życia kulturalnego w szkole. Propagowanie i udział w akcjach charytatywnych. Podnoszenie prestiżu szkoły w oczach uczniów i społeczności lokalnej. Organizacja imprez okolicznościowych. Umożliwienie</p>	<p>Opiekun SU, Opiekun wolantariatu, Nauczyciele, Dyrektor szkoły,</p>

	<p>uczniom wykazania się inicjatywą i przedsiębiorczością. Dbałość o gazetki szkolne, dekorowanie klas. Inicjatywy uczniowskie - udział uczniów w projektach szkolnych. Wyrabianie odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły - uczniowie współgospodarzami szkoły. Reprezentowanie szkoły podczas uroczystości lokalnych</p>	
	<p>Współpraca z rodzicami. Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, organizacji imprez szkolnych oraz kiermaszów. Podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców poprzez spotkania ze specjalistami. Pedagogizacja rodziców. Pomoc rodzinom zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Zebrania z rodzicami, festyny, pikniki i wycieczki.</p>	<p>Dyrektor szkoły, Wychowawcy, Rodzice,</p>

Obszar	Zadania i sposób realizacji	Odpowiedzialny
<p><u>C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”</u></p>	<p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości: - Kształtowanie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, polskiej i europejskiej oraz kształtowanie postaw patriotycznych i więzi z własnym regionem. - Kształtowanie umiejętności życia w społeczeństwie, nauka znajomości prawa w codziennym życiu. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uczących podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Kształtowanie polskich tradycji, kultywowanie obyczajów. Tworzenie gazetek okolicznościowych, prowadzenie kroniki szkoły. Opieka nad miejscami pamięci narodowej. Lekcje muzealne, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi, przedstawicielami samorządu lokalnego. Organizowanie i udział uczniów w uroczystościach rocznicowych. Organizowanie klasowych spotkań okolicznościowych. Poszerzenie wiedzy na</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele świetlicy, specjaliści, zaproszeni goście</p>

	<p>temat Unii Europejskiej i gospodarki państwa. Przybliżenie wiedzy związanej z regionem, w którym żyjemy.</p> <p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p>	
	<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości (uchodźcy), wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów</p>
	<p>Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, z wykorzystaniem programu „Laboratoria Przyszłości”, wspomaganie działań służących kształtowaniu postaw pozwalających na podejmowanie odpowiedzialnych decyzji. Poznawanie prawdy, dobra i piękna. Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów, przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach trudnych i nagłych wypadków, wymagających racjonalnego funkcjonowania.</p>	<p>Nauczyciel doradztwa zawodowego, Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy,</p>
	<p>Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci. Rozpoznawanie i kierowanie zainteresowaniami literackimi. Wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się. Prowadzenie różnych form pracy z czytelnikiem: rozmowy o książkach, udzielanie porad w wyborach czytelniczych, gry literackie, konkursy, głośne</p>	<p>Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel polonista, Wychowawcy, rodzice</p>

	czytanie i słuchanie. Zachęcanie rodziców do akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Udział w konkursach czytelniczych organizowanych przez szkolną bibliotekę.	
--	---	--

Obszar	Zadania i sposób realizacji	Odpowiedzialny
<u>D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwa</u>	Zapoznanie uczniów i rodziców z obowiązującymi w szkole regulaminami. Zapoznanie ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Przedmiotowymi Zasadami Oceniania i procedurami obowiązującymi w szkole. Organizowanie spotkań ze specjalistami w celu zaznajomienia uczniów z prawem oraz skutkami jego naruszania. Konsekwentne reagowanie na przejawy agresji i niewłaściwego zachowania	Dyrektor szkoły, wychowawcy
	Określenie pozytywnych i negatywnych emocji. Rozpoznawanie uczuć. Wzmacnianie wiary we własne możliwości, budowanie pozytywnej samooceny. Stres i sposoby radzenia ze stresem. Omawianie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Zajęcia wzmacniające pewność siebie, oraz wzajemnej odpowiedzialności i szacunku. Uruchamianie pomocy radzenia sobie ze stresem i rozwijanie umiejętności dbania o swoje zdrowie psychiczne i dobre samopoczucie. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. Zapewnienie wsparcia psychologicznego – pedagogicznego, szczególnie w sytuacji związanej z problemami emocjonalnymi dzieci, które doświadczyły cyberprzemocy.	Psycholog, pedagog specjalny, wychowawcy
	Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę. Organizowanie spotkań pedagogizujących dla rodziców	Wychowawcy, Logopeda, Pedagog ,

	<p>związanych z problemami i zagrożeniami współczesnej młodzieży.</p> <p>Pedagogizacja rodziców podczas wywiadówek. Kierowanie uczniów na badania do PPP. Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów, rewalidacyjne, specjalistyczne).</p>	<p>psycholog</p>
	<p>Bezpieczeństwo w drodze do szkoły i w szkole.</p> <p>Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa i ostrożności w drodze do szkoły. Realizacja programów: "Bezpieczna droga do szkoły", „Bezpieczne ferie i wakacje”. Omawianie zasad zachowań obowiązujących w szkole i w drodze do szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych uczniów, znajomość regulaminów klasopracowni, boiska szkolnego, biblioteki, świetlicy.</p> <p>Zapewnienie bezpieczeństwa w czasie zajęć szkolnych, wycieczek, wyjść poza teren szkoły, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku.</p> <p>Dyżury nauczycielskie.</p>	<p>Nauczyciele wychowawcy, Dyrektor szkoły</p>
	<p>Bezpieczeństwo poza szkołą.</p> <p>Realizacja programu: Bezpieczne spędzanie ferii zimowych oraz wakacji - pogadanki, metody aktywne, ćwiczenia praktyczne, dyskusje, codzienne rozmowy. Prowadzenie warsztatów i pokazów dotyczących bezpiecznego zachowania oraz sposobów udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, zaznajomienie uczniów z telefonami alarmowymi.</p>	<p>Dyrektor szkoły, Wychowawcy</p>
	<p>Zapoznanie uczniów z drogą ewakuacyjną szkoły.</p> <p>Znajomość dróg ewakuacji na terenie szkoły. Znajomość regulaminów. Omawianie zasad bezpiecznego spędzania przerw, zachowania się w trakcie lekcji i imprez szkolnych.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele dyżurni,</p>
	<p>Wspieranie rozwoju dziecka w szkole.</p> <p>Wsparcie pedagoga specjalnego, psychologa, logopedy i innych specjalistów. Objęcie dzieci opieką świetlicy przygotowanej specjalnie pod kątem wymagań dzieci.</p> <p>Wspieranie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>Realizacja zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.</p> <p>Dostosowanie metod pracy do potrzeb uczniów. Prowadzenie</p>	<p>Nauczyciele specjaliści, wychowawcy</p>

	<p>zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, uwzględniających potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultacje z pracownikami socjalnymi GOPS. Szerzenie postaw tolerancji wśród uczniów.</p> <p>Działalność opiekuńcza szkoły.</p> <p>Realizacja przez szkołę zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach PPP. Dostosowanie procesu dydaktycznego do zaleceń PPP. Orientacja w sytuacji materialnej rodzin uczniów, konsultowanie z pracownikami socjalnymi GOPS. Integracja zespołów klasowych. Motywowanie rodziców do przedstawiania opinii i orzeczeń wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Korygowanie wad postawy, wymowy.</p> <p>Monitorowanie uczestnictwa dzieci w zajęciach korekcyjnych oraz zajęciach wyrównawczych. Dostosowanie ławek do wzrostu dzieci.</p>	
	<p>Ochrona uczniów przed uzależnieniem od cyberprzestrzeni.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.</p> <p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom od cyberprzestrzeni oraz świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.</p> <p>Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży.</p> <p>Uczenie świadomego i bezpiecznego korzystania z Internetu.</p> <p>Promowanie i rozwijanie talentów. Prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych.</p>	<p>Wychowawcy, Nauczyciel WDŻ Nauczyciele przedmiotów informatycznych</p>

X. Ocena realizacji programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki oceny:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach

Narzędzia oceny:

- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkole pedagoga, psychologa szkolnego, logopedy, doradcy zawodowego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- konsultacje z pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Oceny realizacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej oceny poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

XI. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją w Samorządowej Szkole Podstawowej w Dobiesławicach

A. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź

przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

B. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim

zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

C. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

D. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która podejmuje stosowne czynności.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu,

zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny

E. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

F. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych

przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

W ramach współpracy policji ze szkołą będzie się organizować:

- spotkania nauczycieli z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny - szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w procedurach albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi i jeżeli jest to możliwe z nim uzgodniona.